

Honderd jaar Vredespaleis

Op 28 augustus was het 100 jaar geleden dat koningin Wilhelmina het Vredespaleis officieel opende. Sindsdien is het Vredespaleis in Den Haag uitgegroeid tot wereldwijd symbool van vrede en recht. Het Internationaal Gerechtshof, het Permanent Hof van Arbitrage, de Haagse Academie voor Internationaal Recht en de Carnegie Stichting zijn de bewoners van het monumentale pand.

Voor de bouw van de Tempel van de Vrede werd een architectuurwedstrijd uitgeschreven waar maar liefst 216 architecten aan deelnamen. Een deskundige jury selecteerde zes prijswinnaars. De eerste prijs was voor de Fransman Louis Cordonnier. De selectie van Cordonniers traditionele ontwerp leidde aan het begin van de 20e eeuw tot een fel architectuurdebat over hoe het paleis er uit zou moeten zien. Het

enigszins gedurfde ontwerp van Cordonnier werd uiteindelijk iets aangepast. Binnen zes jaar werd een groot en statig paleis gebouwd dat vrede en gerechtigheid uitstraalde: Het Vredespaleis.

Ter ere van het 100-jarig bestaan van het Vredespaleis is een herdenkingsmunt ontworpen: Het Vredespaleis Vijfje. Jozias van Aartsen, de burgemeester van Den Haag, verrichtte bij de Koninklijke Nederlandse Munt de ceremoniële Eerste Slag van de nieuwste 5 euro herdenkingsmunt. Hij deed dit in het bijzijn van staatssecretaris Frans Weekers en Muntmeester Maarten Brouwer. Het Vredespaleis Vijfje is de vierde officiële herdenkingsmunt van 2013.

Ontwerp

Thom Puckey, ontwerper van het Vredespaleis Vijfje, koos voor een eenvoudige, heldere en open voorzijde die een beeld oproept van een koning in aankomst. Jong en toekomstgericht met alle ruimte om te groeien. De keerzijde van de munt reflecteert het gevoel van het volle, decoratieve en uitbundige interieur en architectuur van het Vredespaleis. Een opvallende mengeling van neostijlen. De woorden Arbitrage, Recht en Vrede zijn afkomstig uit verschillende betitelingen van het paleis.

In deze editie

- Het Vredespaleis: 100 jaar symbool voor vrede en recht
- Achter de schermen bij het Belastingplan 2014
- Meelopen met... de gastvrouwen van de Ridderzaal
- Het ministerie van Financiën: van vroeger tot nu

De nieuwsberichten en achtergrondartikelen in deze knipselkrant zijn verschenen op Financiën Rijksportaal.

Vragen, opmerkingen, tips? Mail ze naar redactie@minfin.nl
Postadres: Redactie FI-Rijksportaal, postbus 20201, 2500 EE Den Haag.

'Bij het Belastingplan heb je te maken met alle dossiers'

Het Belastingplan 2014 gaat op Prinsjesdag naar de Tweede Kamer. Daarmee houdt voor Jan Takens, Anita Euser en Karlo van Dam het werk niet op. Ze zijn ook weer van de partij bij de Algemene Politieke en Financiële Beschouwingen. En als het pakket met voorstellen bij de Eerste Kamer ligt. 'Dat zijn voor ons de hoogtijdagen.'

Al een jaar of acht werkt Jan Takens bij de directie Algemene Fiscale Politiek (AFP) en hield zich lange tijd bezig met de technische coördinatie van het Belastingplan. Hij bewerkte en redigeerde de verschillende tekstonderdelen die aangeleverd werden. 'Ik maakte er één tekst van, zodat er uiteindelijk één wetsvoorstel ontstond.' Nu is dat anders. 'Sinds september vorig jaar draai ik volop mee in het team en ben er vanaf de eerste voorbereiding tot en met het eind bij betrokken.'

Anita maakt voor het tweede jaar deel uit van team. Voordat ze aan de slag ging bij AFP, werkte ze vijf jaar bij een wetgevende directie – douane en verbruiksbelastingen. 'Daar ben je vooral bezig met eigen dossiers die je van a tot z kent. Bij het Belastingplan zie je veel verschillende dossiers voorbij komen.' Ook Karlo is afkomstig van een wetgevende directie, in zijn geval directe belastingen. Bij zijn overstap in oktober vorig jaar gaf hij al aan dat hij graag deel wilde uitmaken van het Belastingplan-team. Het was meteen zover.

Naadloos

De voorbereiding voor het Belastingplan 2014 sluiten bijna naadloos aan op de afronding van het vorige plan. Anita: 'Dat loopt door tot in januari, niet lang daarna ligt er al de eerste beslispunten-notitie voor het nieuwe plan.' Uiteindelijk werden er vier van deze notities voorgelegd aan de staatssecretaris, gemiddeld een per maand in de periode van april tot juli. 'Het zijn verzamelnotities', verduidelijkt Karlo. 'De onderwerpen die erin staan zijn onder meer afkomstig uit het Regeerakkoord, de Fiscale Agenda van de staatssecretaris of bijvoorbeeld het gevolg van jurisprudentie.'

Gedreven

Het afgelopen jaar werkten de drie teamleden nauw samen. Verlof stemden ze op elkaar af, zodat er steeds een van hen aanwezig was. Ze deelden dezelfde kamer en gebruikten een gezamenlijke

e-mailpostbus. 'We hebben het werk niet strikt verdeeld', zegt Anita. 'Je kijkt wat er ligt en als je ergens mee klaar bent, pak je iets anders op. We vullen elkaar goed aan.'

Het Belastingplan is het werk van tal van beleidsmedewerkers, die allemaal een deel van de inhoud voor hun rekening namen. Het team

coördineerde, maakte planningen en stelde deadlines vast. Anita: 'Je vraagt dan soms bijna het onmogelijke van collega's bij beleidsdirecties, maar iedereen is gedreven en doet z'n best om op tijd teksten te leveren.'

Kleine uurtjes

Het Belastingplan werd op 23 augustus verzonden naar de ministerraad en vervolgens ging het, na behandeling in de ministerraad, naar de Raad van State. Daarna schreef het team een nader rapport en bracht waar nodig wijzigingen aan.

Nu gaat het Belastingplan naar de Tweede Kamer. Al in het voorjaar werden er met de griffie afspraken gemaakt over de behandeling daar en in de Eerste Kamer. 'Die drukke dagen straks zijn voor ons de hoogtijdagen', zegt Jan. Karlo: 'De termijnen zijn kort en we proberen de Kamer zoveel mogelijk tijd te geven. 'Daarbij proberen wij als ambtenaren zo min mogelijk tijd te nemen. En de tijd die er is, geven we vooral aan degenen die de inhoudelijke dossiers doen. Wij sluiten de rij. Dat betekent in de praktijk dat je niet op de gebruikelijke uren werkt.' 'Het worden de kleine uurtjes', voorspelt Jan. Dit neemt niet weg dat Prinsjesdag een belangrijk moment is, aldus Karlo. Anita onderstreept dit: 'Waar we de afgelopen maanden aan gewerkt hebben, wordt nu openbaar.'

Uitdagend werk

Alle drie waarderen ze vooral de afwisseling in hun werk. Karlo: 'Je zit tussen de politiek en de beleidsmedewerkers in. Je vertaalt de wensen van de staatssecretaris naar de beleidsmedewerkers. Andersom moet je de reacties van beleidsmedewerkers over mogelijkheden en

onmogelijkheden goed overbrengen aan de staatssecretaris.' 'Eerst ben je inhoudelijk bezig en daarna wordt het steeds politieker', zegt Anita. 'Wat het ook interessant maakt, is dat je zo nauw betrokken bent bij het tot stand komen van een wetsvoorstel.' 'En je hebt contact met verschillende mensen', vult Jan aan. 'Met de staatssecretaris, met collega's, met Kamerleden, met de Raad van State.'

Zijn ze volgend jaar weer betrokken bij het Belastingplan? Ja, graag, zeggen ze alle drie zonder aarzeling. Anita: 'Het is gewoon heel uitdagend werk.'

bron: E-zine WIJ van Financien, nummer 1

Meelopen met... De gastvrouwen van de Ridderzaal

'Op Prinsjesdag zijn wij overal en nergens. We weten precies wat er gebeurt en we houden alles in de gaten.' Meriam Evers Oortwijn en Jacqueline Baaren zorgen er elke derde dinsdag van september voor dat in de Ridderzaal alles perfect verloopt.

'Prinsjesdag is een bijzondere dag', vindt Meriam, die dit jaar voor de zevende keer betrokken is bij de organisatie. 'En ook altijd een leuke dag.' 'Maar heel veel werk', stelt haar collega Jacqueline, die aan haar zesde Prinsjesdag toe is. 'Het is een week opbouwen en dan een week afbouwen.'

'Wij stressen niet zo gauw'

Samen vormen Meriam en Jacqueline het Bureau Beheer Grafelijke Zalen, een onderdeel van de Rijksgebouwendienst. Jaarlijks zijn ze betrokken bij dertig tot veertig evenementen – diners, recepties, symposia – die gehouden worden in de Ridderzaal, de Rolzaal, de Lairessezaal en de Kelderzaal. Prinsjesdag onderscheidt zich vooral door de omvang; er worden maar liefst duizend gasten verwacht. Met dit jaar als extra bijzonderheid dat het de eerste keer is dat koning Willem-Alexander de troonrede voorleest.

Temperatuur

De voorbereidingen voor Prinsjesdag beginnen altijd een week van tevoren. De duizend stoelen worden in de juiste opstelling geplaatst, de ramen gaan open en er worden luchtroosters met aggregaten geplaatst, die voor koeling zorgen. 'Met zoveel gasten wordt het snel erg warm', vertelt Meriam. 'Airconditioning in zo'n historisch gebouw kan natuurlijk niet, dus op deze manier koelen we vooraf. We laten in de week voor Prinsjesdag de temperatuur dalen tot onder de 12 graden. Maar je moet eens zien hoe snel de temperatuur weer oploopt zodra de Ridderzaal volstroomt.'

Tijdens het gesprek komt de historische waarde van de 'grafelijke zalen' een paar keer terug. 'Het gaat om het monument en om de veiligheid', zegt Meriam.

'Die twee aspecten staan in ons werk bovenaan. We moeten oog hebben voor de monumentale ruimtes én voor de veiligheid van de bezoekers.'

Sereen

Om ervoor te zorgen dat de bijeenkomst in de Ridderzaal vlekkeloos verloopt, zijn Meriam en Jacqueline op de derde dinsdag van september al om zes uur 's ochtends aanwezig. 'Dat is heerlijk', vindt Meriam. 'Dan is het Binnenhof zo mooi, zo stil, zo sereen. Dan is het nog even van ons. Samen gaan we altijd even op het muurtje zitten.' Lang kan dat niet, want al snel arriveren de 'bomjongens'. Dat zijn de politiemedewerkers van de afdeling Wapens Explosieven en Narcotica, die een inspectie uitvoeren. Vervolgens komt de aannemer, die de baldakijn moet plaatsen, de luifel boven de ingang.

Weer wat later komen de medewerksters van de huishoudelijke dienst, de bloemist, de cateraar en – indien nodig – twee medewerkers van een technisch installatiebedrijf, die de hele dag standby zijn. Ze worden allemaal ontvangen door Meriam en Jacqueline. Met het instrueren zijn ze snel klaar. Jacqueline: 'Iedereen weet wat er gedaan moet worden. Het zijn elk jaar vrijwel dezelfde mensen.'

Seintje

'Ondertussen letten wij op, de hele dag door', zegt Meriam. 'Staat het rostrum goed, waar de voorzitter van de Eerste Kamer en de griffiers van de Eerste en Tweede Kamer zitten? Staan de troon van de koning en de neventroon van de koningin goed? Loopt alles op rolletjes?' Veel stress, zo'n Prinsjesdag? 'Wij stressen niet zo gauw', zegt Jacqueline. 'Dat heeft ook te maken met het feit dat we elkaar zo goed kennen en elkaar vertrouwen. Dat geldt voor het hele team dat meewerkt aan de voorbereidingen en de organisatie van Prinsjesdag, maar zeker voor ons samen. Wij hebben aan een blik genoeg.' Meriam: 'Je moet soms heel snel handelen en reageren. Dan kun je geen ellenlange discussies gaan voeren over hoe het moet.' Jacqueline: 'Ik sta aan de ene kant van de zaal en Meriam aan de andere kant. We geven elkaar een seintje. Niemand merkt dat, maar wij weten wat de bedoeling is.'

Geen hoedje

Ruim voordat het officiële gedeelte van de dag begint, verkleden Meriam en Jacqueline zich. 'Je begint 's ochtends vroeg in gemakkelijke kleren, maar later wil je toch iets netjes aantrekken', zegt Meriam. Ook een hoedje? 'Nee, geen hoed', zegt ze stellig. 'De voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer dragen ook geen hoed, omdat ze gastvrouw zijn. Wij zijn dat ook.'

In het bloed

Als Prinsjesdag achter de rug is, zit voor Jacqueline en Meriam het werk er nog niet op. Zij regelen dat alles weer afgebroken wordt. Daar staat een week voor. En dan is het weer tijd voor het volgende evenement in de grafelijke zalen. Dat blijft leuk, ook na zes of zeven jaar, vinden beiden. Voor een groot deel komt dat door hun werkomgeving, een torentje pal naast de ingang van de Ridderzaal. Meriam: 'Je gaat er steeds meer over lezen, je zoekt voortdurend nieuwe historische informatie. Zo'n monument gaat in je bloed zitten.'

bron: E-zine WIJ van Financien, nummer 1

Het ministerie van Financiën: van vroeger tot nu

Tot de zeventiende eeuw was het Korte Voorhout onderdeel van het Haagse Bos dat in die tijd doorliep tot aan de Kneuterdijk. Vanaf de plek waar nu de Koninklijke Schouwburg staat tot voorbij de Hofvijver lag een landgoed met een kasteel. Dat perceel werd in 1603 verkocht en het kasteel maakte plaats voor woonhuizen.

Het bospad met woningen kreeg de naam Nieuwe Voorhout, later omgedoopt tot Korte Voorhout. De bekendste bewoner uit die tijd was Maarten Harpertszoon Tromp. Hij had er, tussen de zeeslagen door, van 1640 tot zijn dood in 1653 zijn verblijfplaats. Het is niet bekend waar de woning van de beroemde luitenant-admiraal precies stond. Wel dat het in 1813 in vlammen opging. De Nederlanden bevrijdden zich toen van het Franse juk en dat ging niet zonder slag of stoot.

Op de huidige plek van het ministerie van Financiën verrees in 1827 een paleis. Eigenaar was prins Frederik, de tweede zoon van koning Willem I. De ingang bevond zich aan het Korte Voorhout, de stallen achter het paleis grensden aan de Casuariestraat. In 1900 kwamen de residentie en de bijbehorende grond in handen van de Staat. Het koninklijk paleis werd Paleis van Justitie en daar waar de stallen stonden, werd een huis van bewaring gebouwd.

Kraamkliniek

Naast het Paleis van Justitie verrees in de jaren twintig van de vorige eeuw de R.K. Vrouwenkliniek Bethlehem. Naar goed gebruik werd deze kraamkliniek in de tijd van de verzuiling ontworpen door een katholieke architect, F.A.W. van der Togt.

Hoewel katholiek verpleegde Bethlehem alle gezindten. Voor de derde klasse bedroegen de verpleegkosten vier gulden per dag, verlossing inbegrepen. Vrouwen die eerste klasse wilden liggen, betaalden 12,50 gulden per dag. 'De keuze van geneesheer' was voor hen vrij.

Oorlogsschade

In mei 1940 werd de kraamkliniek getroffen door Duitse bommen. Een ooggetuige schreef er het volgende over: 'Ik werkte in Huize Bethlehem kraamkliniek op de Prinsessegracht. Wij zaten boven koffie te drinken toen ineens drie bommen op het huis en daar achter op de Paterskerk werden gegooid. Alles werd pikdonker om ons heen. Voor zover dat kon gingen we snel naar beneden, tussen de brokken door, om patiënten naar buiten te brengen, die we met alle mogelijke rijdende mobielen overbrachten naar het Johannes Deo Ziekenhuis en een deel naar een leegstaande villa in Wassenaar. Een baby en een non kwamen om.' De schade kon snel worden hersteld.

Vijf jaar later waren het de geallieerden die Den Haag bombardeerden. Op 3 maart 1945 koersten tientallen oorlogsvliegtuigen onder meer naar de westelijke rand van het Haagse Bos. Daar lagen Duitse V2-raketten opgeslagen.

Maar door een foutieve navigatieopdracht misten de bommen hun doel en vielen op het Bezuidenhoutkwartier. Ook panden aan en nabij het Korte Voorhout werden geraakt. Het Huis van Bewaring en de Bethlehemkliniek bleven grotendeels gespaard, van het Paleis van Justitie was weinig over (zie foto, bron Gemeentearchief Den Haag).

Herstel

Na de bevrijding stelde het Haagse gemeentebestuur plannen op voor het herstel van het verwoeste stadsdeel. In eerste opzet maakte de bouw van een nieuw Paleis van Justitie aan het Korte Voorhout daar deel van uit. Later wijzigde dit en moesten er twee ministeries komen: van Justitie en van Financiën. De Bethlehemkliniek en het Huis van Bewaring zouden hiervoor worden gesloopt. Uiteindelijk werd gekozen voor alleen het ministerie van Financiën. In de zomer van 1975 verhuisden de departementmedewerkers van de burelen aan de Kneuterdijk 22 naar hun

nieuwe onderkomen aan het Korte Voorhout nummer 7.

Brutalisme

Het pand - ontworpen door Rijksbouwmeester Jo Vegter en zijn assistent Mart Bollen - was representatief

voor het brutalisme in Nederland. De term voor deze bouwstijl is afgeleid van het Franse béton brut (ruw beton).

Het gebouw had een relatief gesloten, strenge architectuur naar buiten en een open architectuur met groene binnentuinen aan de binnenzijde.

Renovatie

Aan het begin van deze eeuw voldeden de gevels, inrichting en installaties niet meer aan de eisen en onderging het pand een grote metamorfose.

Van 2006-2008 werd het in opdracht van de Rijksgebouwendienst ingrijpend gerenoveerd via een publiek-private samenwerking. De medewerkers werkten tijdens de renovatie in het Prinsenhof in de wijk Bezuidenhout. Op 1 november 2008 keerde de eerste afdeling weer terug naar het vernieuwde ministerie van Financiën.

Transparant

Het gerenoveerde pand kenmerkt zich door de uitnodigende centrale entree en een meer transparant karakter. Eén van de binnentuinen is nu onderdeel van het publieke domein, toegankelijk via twee poorten. Hierdoor opent het gebouw zich als het ware voor de stad en haar bewoners. Door de tweede binnentuin te overdekken, is een atrium gecreëerd dat dient als 'hart' van het gebouw. Aan de binnenkant zijn brutalistische elementen behouden. Zoals de ruwe betonnen oppervlakken met hun houten bekistingpatronen en de zichtbaar gebleven dragende structuur van het gebouw.

Overlijdensbericht Ronald Gerritse

Met grote droefenis hebben wij vrijdag 27 september kennisgenomen van het toch nog plotselinge overlijden van Ronald Gerritse, oud Secretaris-generaal en Thesaurier-generaal van Financiën.

Wij zullen ons hem blijven herinneren als een zeer kundige, veelzijdige, humoristische en karakteristieke persoonlijkheid. Een krachtig leider, die tegelijkertijd de rol van SG en TG vervulde in tijden van crisis en daarbij gedreven en vakkundig te werk ging.

Ronald is in besloten kring begraven.

Een compactere, toegankelijke begrotingsopzet

Begin maart werd de tussenevaluatie Verantwoord Begroten besproken in het Algemeen Overleg met de Tweede Kamer. Reden om Margreet Cammel (senior beleidsadviseur) en Iris van Beek (plaatsvervangend hoofd) van BBH te vragen wat Verantwoord Begroten nu precies inhoudt. Iris: 'Door de nieuwe opzet zijn de begrotingen compacter, beter leesbaar en toegankelijker.'

De werkzaamheden omtrent Verantwoord Begroten beginnen halverwege 2010. Aanleiding is de kritiek van de Tweede Kamer en de Rekenkamer op de VBTB-begroting (Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording). 'Zoals de naam al zegt was er in die begrotingsopzet veel aandacht voor de beleidsmatige kant, maar was niet goed zichtbaar waar geld precies aan uitgegeven werd', legt Iris uit. 'De kritiek betrof voornamelijk het wollige taalgebruik, de ontoegankelijkheid en de enorme omvang.' 'Ik zie Pechtold nog zitten met een enorme stapel begrotingen naast zich', voegt Margreet toe. 'Hij zei: hoe haal ik hier relevante informatie uit? Dit moet anders!'

Megaoperatie

Het projectteam van begrotingsbeheer (BBH), dat bestaat uit Iris van Beek, Margreet Cammel, Maarten de Jong, Rense Posthumus, aangevuld met wisselende krachten zoals trainees en mensen van de Inspectie der Rijksfinanciën (IRF), ging hierop – samen met de departementen - aan de slag.

Begin 2011 werden de eerste voorstellen voor de nieuwe begrotingspresentatie gedaan. Volgens Margreet en Iris was het belangrijk om te komen tot iets wat weer een langere tijd meekan, net als de VBTB-begroting, die tien jaar dienst heeft gedaan. 'Het was een megaoperatie om een kader te bedenken dat voor alle departementen kon worden ingevoerd.' Het werk bestond uit heel veel schrappen van teksten, het omgooien van de structuur en het toevoegen van veel meer financiële informatie. 'Dat was noodzakelijk om tot een nieuwe opzet te komen', zegt Iris. 'We hebben tijdens het proces ook intensief overlegd met de directies FEZ van alle departementen en met de Algemene Rekenkamer.'

Striktere scheiding

Wat is een duidelijk voorbeeld van een verbetering in de nieuwe begroting? 'De tabel budgettaire gevolgen', vinden beiden. In de tabel staat een vast overzicht van de financiële instrumenten die de minister inzet. Bijvoorbeeld een subsidie,

Foto: het projectteam BBH - Iris van Beek, Maarten de Jong, Margreet Cammel, Rense Posthumus en Ivo Bronstring (trainee).

bekostiging, opdracht, lening of garantie. Zo zie je vrij concreet naar welke instantie geld gaat. Ook is er nu een strikte scheiding tussen het beleidsgeld en het apparaatsgeld. Iris: 'Bij elk beleidsartikel zijn de beleidsdoelen aangegeven en de financiële instrumenten die daarvoor worden ingezet. Om dikke pakken tekst te voorkomen is alleen die beleidsinformatie opgenomen die een directe relatie heeft met de rol van de minister en de in te zetten financiële instrumenten. Hierdoor worden de begrotingen compacter, beter leesbaar en toegankelijker.'

Transparante overheid

Het apparaatsgeld bestaat onder meer uit geld voor personeel, materieel, ICT, shared services en externe inhuur. Margreet: 'Dit is uit de verschillende beleidsartikelen gehaald en allemaal bij elkaar ondergebracht in het apparaatsartikel.' Iris vult aan: 'Dit heeft er mee te maken dat we tegenwoordig als overheid veel transparanter willen zijn en duidelijk willen laten zien waar we het geld aan uitgeven.'

Zorgde de strikte scheiding tussen beleid en apparaat nog voor dilemma's bij de verschillende departementen? 'Soms is het niet zo eenvoudig te bepalen wat apparaatsgeld en beleidsgeld is. Neem bijvoorbeeld de Belastingdienst. Zij hebben veel geld geïnvesteerd in de ICT-structuur, iets wat normaal gesproken onder apparaatsgeld zou vallen. Maar in het geval van de Belastingdienst zijn deze investeringen nodig voor het proces rond de elektronische aangifte. Dit valt dus wel degelijk onder het primaire proces van programmabeleid. Een ander voorbeeld zijn de nieuwe verkeersborden van Rijkswaterstaat. Het is materieel, maar het heeft te maken met beleidsdoelen, onder andere vanwege de nieuwe maximumsnelheid.' Soms is het moeilijk om te bepalen waar je de scheidslijn legt. 'Om dat te bepalen zijn we met de departementen behoorlijk de diepte ingedoken', zegt Iris. 'Dat is trouwens dan ook weer heel erg leuk aan zo'n proces.'

Op de goede weg

De nieuwe begrotingsopzet werd in 2012 als pilot in zijn geheel voor de begrotingen van Financiën en BZK toegepast. In 2013 werd deze opzet voor alle

departementen in zijn geheel toegepast. Een belangrijke mijlpaal was de tussenevaluatie die onlangs op 6 maart in het Algemeen Overleg met de Tweede Kamer werd besproken. 'De kamerleden zijn behoorlijk tevreden, we zijn dus op de goede weg. Er is veel steun voor het huidige concept. Er zullen nog wat verbeterlagen worden gemaakt, maar over het algemeen zijn de reacties heel positief.' Iris en Margreet zijn ook blij met steun vanuit de Kamer voor verdere digitalisering van de begroting. 'Het idee is om in de toekomst naar een digitaal bestand te gaan, waarbij je per onderwerp kunt doorklikken voor de achterliggende stukken. Dit komt de overzichtelijkheid van de begroting zelf ten goede. Bovendien is het een omslag te noemen dat de Kamer zich zo positief heeft uitgesproken over een digitale begroting.' Overigens was de Kamer ook tijdens het proces al betrokken bij de nieuwe

begrotingsopzet. Iris: 'We hebben een aantal technische briefings gehouden om uitleg te geven over de technische gedeeltes van de begroting. Hierbij waren ambtenaren aanwezig om het desbetreffende onderdeel toe te lichten. Ook hebben we de Rekenkamer actief bij het proces betrokken.'

Complimenten voor de departementen

De verschillende departementen komt ook veel lof toe. 'Ze hebben ontzettend veel gedaan', zegt Margreet. 'Wij hebben hier dan wel de fundamenteën voor de structuur gelegd, maar het zijn de verschillende afdelingen FEZ van alle departementen die het heel goed hebben opgepakt en het uiteindelijke werk hebben verricht. Mooi is het om te zien dat verschillende departementen vanuit hun eigen Kamercommissies ook complimenten voor hun begroting hebben gekregen.'

DNB-onderzoek: vertrouwen consument niet alleen bepaald door economie

Nieuwsbericht | 10 oktober 2013

Nieuw onderzoek van De Nederlandsche Bank (DNB) laat zien dat niet louter economische factoren het vertrouwen van de consument in de economie bepalen.

Uit het onderzoek van DNB blijkt dat Nederland diverse (consumenten-)vertrouwenscrises heeft gekend. Deze kunnen tot de kredietcrisis goed worden verklaard uit een aantal algemeen economische indicatoren. In de periode 1978 tot september 2008 waren dat de werkloosheid, de gevoelsinflatie, de huizenprijs, aandelenkoersen en de renteontwikkeling.

Toegevoegde factoren

Op basis van deze vijf factoren wordt het consumentenvertrouwen goed beschreven, maar vanaf halverwege 2008 wordt het ruim overschat.

Drie toegevoegde factoren zorgen volgens het DNB-onderzoek voor een substantieel betere verklaring van het consumentensentiment, dan wanneer alleen wordt gekeken naar economische factoren. Deze toegevoegde factoren zijn: het publieke vertrouwen in de financiële sector en in Europa en de politieke instabiliteit in Nederland.

Op de website van DNB (www.dnb.nl) lees je meer over het onderzoek.

Nieuw publiekscentrum voor Nationaal Archief

Nieuwsbericht | 16 oktober 2013

In oktober heeft Koning Willem-Alexander het nieuwe publiekscentrum van het Nationaal Archief officieel geopend.

Met het nieuwe publiekscentrum, in Den Haag, wil het Nationaal Archief iedereen bereiken die in geschiedenis is geïnteresseerd. En dat zijn veel mensen, aldus het Archief, getuige de grote belangstelling voor historische

boeken, films en televisieprogramma's.

In het gerenoveerde gebouw kan het publiek het verleden beleven via verrassende presentaties, en foto's en kaarten van vroeger digitaal bekijken en doorzoeken. Ook zijn er workshops zegels maken, papierrestauratie en kalligrafieren. De interactieve stamboom geeft bezoekers inzicht in familieonderzoek.

Miljoenennota op tablet

Nieuwsbericht | 16 oktober 2013

De Rijksfinanciën app voor tabletgebruikers is vernieuwd.

Behalve de online doorzoekbare Miljoenennota zijn nu ook het Belastingplan en de Overige Fiscale Maatregelen toegankelijk via de app. Ook vernieuwd zijn de Begrotingskalender en het Huishoudboekje.